

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(Եռամսյակային)

«Պրոմեթյ բանկ» ՍՊԸ
01/01/16 31/03/16

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեջությունը հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի բույատրենի մեջությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախոռների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	14,400,000	50,000	Խախոռն առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	21,696,401	5,000,000	Խախոռն առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	32.67%	12%	Խախոռն առկա չէ
Ն2 ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	28.33%	15%	Խախոռն առկա չէ
Ն2 ¹¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	19.09%	4%	Խախոռն առկա չէ
Ն2 ¹² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և Երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով, տվյալ Երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4%	Խախոռն առկա չէ
Ն2 ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցաղահանց պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	150.30%	60%	Խախոռն առկա չէ
Ն2 ²¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցաղահանց պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	65.54%	10%	Խախոռն առկա չէ
Ն2 ²² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և Երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով, տվյալ Երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցաղահանց պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	10%	Խախոռն առկա չէ
Ն3 ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	14.66%	20%	Խախոռն առկա չէ
Ն3 ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	55.90%	500%	Խախոռն առկա չէ
Ն4 ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.62%	5%	Խախոռն առկա չէ
Ն4 ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	3.93%	20%	Խախոռն առկա չէ
Դայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	2%	Խախոռն առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	20% դրամով	Խախոռն առկա չէ
Եվրոյով	x	20% դրամով	Խախոռն առկա չէ
Արտաքության դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	5.10%	10%	Խախոռն առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցություն՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7%	Խախոռն առկա չէ
Եվրոյով	x	7%	Խախոռն առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	x	7%	Խախոռն առկա չէ
Այլ	x	x	Խախոռն առկա չէ

Հաշվետվորյան վավերացման ամսաթիվը 15.04.2016թ.

Բանկի վարչության նախագահի
(գործադիր տնօրենի)

Է. Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Ակրտումյան

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական պրոյունքների մասին (ձև թիվ 6 ա)

«_31_» Մարտի 2016 թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ ք. Երևան, Դամրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		ՀԱՇՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀՐՁԱՆ	ՆԱԽԱՐԱՐ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀՐՁԱՆ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ		1,508,406	1,447,097
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր		(848,237)	(937,073)
ԶՈՒՄ ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ և ՆՄԱՆԱՏԻՊ ԵԿԱՄՈՒՏ		660,169	510,024
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		84,745	88,189
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(47,962)	(63,829)
ՍՈՏԱԳՎԱԾ ԳՈՒՄ ԿՈՄԻՍԻՈՆ և ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐ		36,783	24,360
Եկամուտ շահաբաժիններից			
Զում եկամուտ առևտրային գործառնություններից		69,006	148,030
Այլ գործառնական եկամուտներ		21,349	34,325
ԳՈՐԾԱՈՆՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		787,307	716,739
Զում մասհանումներ ակտիվների			
Հնարավոր կորուստների պահուստներին		(266,975)	4,670
Ընդհանուր վարչական ծախսեր		(314,601)	(319,547)
Այլ գործառնական ծախսեր		(75,490)	(77,509)
ԾԱՀՈՒՄՔԸ / (ՎՆԱՍԸ) ՄԻՆՉև ԻԱՐԿՈՒՄԸ		130,241	324,353
Ծահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)		(33,596)	(65,281)
ԺԱՄԱՆԱԿԱՀՐՁԱՆԻ ՀԱՀՈՒՄԸ		96,645	259,072

Բանկի վարչության նախագահ՝

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Սկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.04.16թ.

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 թ)

«_31_» Մարտի 2016թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ ք. Երևան, Դամրապետության 44/2
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՅՎԵՏՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՉՐԾ ԱՆ	ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆԱԿԱՉՐԾ ԱՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	152,332	(254,915)
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	152,332	(254,915)
Դրամական հոսքերի հեջավկրում		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ		
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ	(30,466)	50,983
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	121,866	(203,932)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	218,511	55,140

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Մկրտումյան

Դաշվետվության վավերացման ամսաթիվը — 15.04.16թ.

Ենթակավելված 7

Հաստատված է

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի

2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 127-Ն որոշմանը

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ձև թիվ 7)

ֆինանսական վիճակի մասին

31 Մարտի 2016թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ԾԱԲԸ- ՔԱԳՐՈՒ- ՔՄԱՆՆԵՐ	ԸՆՔԱՑԻԿ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԺԱՄԱՆԱԿԱ- ՇՐՋԱՅԻ ՎԵՐՋ ԴՐՈՒՅԱՄԲ	ՆԱԽԱՐԱՐՈՂ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԱՐԴԱ ՎԵՐՋ ԴՐՈՒՅԱՄԲ (ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանոնավոր գործություններ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	10,176,609	14,317,002
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծովագույններ		1,856	1,856
1.3	Պահանջվեր բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	14,935,502	9,165,891
1.4	Առևտրային նպատակով պահպող ֆինանսական ակտիվներ	15		
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվորյուններ	16	39,069,654	36,895,107
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	10,157,532	9,077,487
1.7	Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ	18		
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ մյուրական ակտիվներ	20	4,017,126	4,000,777
1.12	Այլ ակտիվներ	21	4,785,715	4,742,458
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		83,143,994	78,200,578
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	15,861,713	14,530,269
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	35,871,459	33,606,559
2.3	Բանկի կողմից բողարկված արժեքներ	25	5,483,574	5,306,736
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	12,649	11,985
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	507,306	531,686
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	1,210,655	235,216
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		58,947,356	54,222,451
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	14,400,000	14,400,000
3.2	Էմիլիոն նկատմամբ	31		
3.3	Պահուստներ՝		1,446,709	1,324,843
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		52,075	52,075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	1,394,634	1,272,768
3.4	Չրայխաված շահույթ (վճառ)	33	8,349,929	8,253,284
	Ընդամենը՝ կապիտալ		24,196,638	23,978,127
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		83,143,994	78,200,578

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ավարտ Մկրտումյան

Հաշվետվորության վավերացման ամսաթիվը — 15.04.16թ.

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների նասին (ձև թիվ 8)
«31_»_Սարտի_2016 թ.

«Պրոմեք բանկ» ՍՊԸ
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

Մեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կամոնտարական կապիտալ				Գյուղական պահում կապիտալ	Տնտեսական գործունեության վետ գործունեության	Գյուղական պահում կապիտալի նկատմամբ առողջության պահպանական գործունեության	Գյուղական պահում կապիտալի նկատմամբ առողջության պահպանական գործունեության	Օլ. գյուղական պահում կապիտալի նկատմամբ առողջության պահպանական գործունեության	Հյանձնված շահույթ/վճառ	Միջամյա շահույթառնդիմություն	Ծագումնական բանկ	Ծագումնական բանկ	
	1 կապիտալ	2 համապատասխան գործունեության վետ գործունեության	3 համապատասխան գործունեության վետ գործունեության	4 համապատասխան գործունեության վետ գործունեության										
Հորժածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախարար ֆինանսական տարվա նախարարի միջամյա ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I առյուսակ)														
1. Սնացարող ճայտոր ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2015-թ. (սառուցած)	14,400,000				52,075		(91,508)		1,616,228	7,334,008		8,910,803		23,310,803
1.1. Հաշվապահական հայվատամամ բայցարակամուրյան փոփոխությունների թվականում արդյունքում և էական սխալների հզրություն														
2. Վերահաջարկված մասնակիություն														
3. Քածնեաների (սեփականատերերի) հետ գործադրմբ բաժնեմասների (բաժնմասների) գծով, այդ թիվով														
3.1. Ներդրություն կամոնտարական կապիտալում և կամոնտարական կապիտալու այս աճը														
3.2. Կամոնտարական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ զննած և դրամառարյունից համեմած բաժնետոսների (բաժնմանակարի, փայների) հաշվին														
4. Այլ համապարփակ նեամուստ								(203,932)		259,072		55,140		55,140
5. Համարագումարի մասնակիություն												-		
6. Մեփական կապիտալի տարրերի այլ ափեացում (նվազեցում), այդ թիվով														
6.1. Որպես տեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված առանցայի գործիքների աճ/վնասում														
7. Ներդր շարժեք, այդ թիվով														
7.1. Մասնամունքներ զլատափր պահուստին														
7.2. Գյուղագոր պահուստի հաշվին կոտակված վնասի ծածկում														
7.3. Լինիոն վնասի ծածկում														
7.4. Հիմանական միջոցների և ոչ նյուրական ակտիվների վերագնասառումից արժեքի աճի նվազում														
7.5. Մեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեք														
8. Սնացարող ճայտոր ֆինանսական տարվա համարի միջամյա ժամանակաշրջամբ վերջում -31- մարտի 2015 թ. (սառուցած)	14,400,000				52,075		(295,440)		1,616,228	7,593,080		8,965,943		23,365,943
Ընթացիկ տարվա միջամյա ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II առյուսակ)														
9. Սնացարող ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2016-թ. (սառուցած)	14,400,000				52,075		(284,204)		1,556,972	8,253,284		9,578,127		23,978,127
9.1. Հաշվապահական հայվատամամ բայցարակամուրյան փոփոխությունների թվականում արդյունքում և էական սխալների հզրություն														
10. Վերահաջարկված մասնակիություն														
11. Քածնեաների (սեփականատերերի) հետ գործադրմբ բաժնեմասների (բաժնմասների) գծով, այդ թիվով														
11.1. Ներդրություն կամոնտարական կապիտալում և կամոնտարական կապիտալու այս աճը														
11.2. Կամոնտարական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ զննած և դրամառարյունից համեմած բաժնետոսների (բաժնմանակարի, փայների) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ նեամուստ								121,866		96,645		218,511		218,511
13. Համարագումարի մասնակիություն														
14. Մեփական կապիտալի տարրերի այլ ափեացում (նվազեցում), այդ թիվով														
14.1. Որպես տեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված առանցայի գործիքների աճ/վնասում														
15. Ներդր շարժեք, այդ թիվով														
15.1. Մասնամունքներ զլատափր պահուստին														
15.2. Գյուղագոր պահուստի հաշվին կոտակված վնասի ծածկում														
15.3. Լինիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմանական միջոցների և ոչ նյուրական ակտիվների վերագնասառումից արժեքի աճի նվազում														
16. Սնացարող միջամյա հաշվեառ ժամանակաշրջամբ վերջում -31- մարտի 2016 թ. (սառուցած)	14,400,000				52,075		(162,338)		1,556,972	8,349,929		9,796,638		24,196,638

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)

(ուղղակի մեթոդ)

«_31_» մարտի _2016թ

«Պրոմեքեյ բանկ» ՍՊԸ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթ ազգութ ուն	Նախորդ ժամանակաշրջան ն	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների գույն հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		(21,163)	394,012
Ստացված տոկոսներ	1,392,221	1,467,540	
Վճարված տոկոսներ	(1,007,996)	(820,034)	
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	88,189	84,745	
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(63,829)	(47,962)	
Առևտրային նպաստվելով պակլող ֆինանսական ակտիվներից օգոս/(վնաս)	(236,272)	124,163	
Արտադրության առաջարկ գործառնություններից օգոս/(վնաս)	114,479	109,703	
Նախկինում դրսության ակտիվների վերադարձ	23,562	1,759	
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարությունը	(197,457)	(202,085)	
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ ներառություն և վճարված այլ ծախսեր	(134,060)	(323,817)	
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(558,567)	(1,065,867)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)	(1,387,329)	(5,066,330)	
այլ թվում՝ վարկերի և փոխատվորությունների նվազում/ (ավելացում)	(3,255,506)	(3,303,052)	
առևտրային նպաստվող պահուղ վաճառքի և վաճառքում նվազում (ավելացում)	1,236,215	(1,043,841)	
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելով գումարների նվազում / (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/ (ավելացում)	631,962	(719,437)	
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)	828,762	4,000,463	
այլ թվում՝ հանդիսադրությունների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում (նվազում)	2,603,108	2,330,756	
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)	(1,774,346)	1,669,707	
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	(579,730)	(671,855)	
Վճարված շահութահարկ	(68,507)	(30,650)	
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(648,237)	(702,505)	
2. Դրամական հոսքեր ներդրմանին գործունեությունից			
Մինչև նարման ժամկետը պահուղ ներդրությունների նվազում (ավելացում)		-	-
Այլ անձանց կանոնարարական կայիտարությունների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյուրական ակտիվներում կայիտարությունների նվազում (ավելացում)		-	(46,032)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյուրական ակտիվների նվազում	(19,061)	(26,703)	
Հիմնական միջոցների և ոչ նյուրական ակտիվների օտարում			
Դրամական միջոցների գույն հոսքեր այլ ներդրության մեջ գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(19,061)	(72,735)	
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահութահարկ			
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(1,282,825)	837,445	
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(949,916)	(495,796)	
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)	43,224	132,020	
Բանկի կողմից բողոքված արմերերի ավելացում (նվազում)	(721,141)	177,815	
Բաժնետերերի ներդրությունների կանոնարարական կայիտարություն			
Հիմնանական վարձակայտարան գծով վճարվելով գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների գույն հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	(2,910,658)	651,484	
Արտադրության փոխառության ազդեցությունների դրամական միջոցների և դրանց համարժեների վրա	14,908	(42,996)	
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեների գույն աճ/(նվազում)	(3,563,048)	(166,752)	
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեների սամանակաշրջանի վերջում	13_2	15,895,791	14,559,127
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեների սամանակաշրջանի վերջում	13_2	12,332,743	14,392,375

**Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տօնություն)**

Գլուխող հաշվապահ

**Հաշվետության վավերացման ամսաթիվը _____ 15.04.16թ,
ԿՏ**

Էմիլ Սողոմոնյան

Ալվարդ Մկրտչովյան

«ՊՐՈՍԵԹԵՅ ԲԱՆԿ» ՍՊԸ

31 Մարտ 2016թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ճ թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. «Ֆրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. «Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ն ստեղծվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և իր գործունեության ընթացքում դեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է՝

ա) ընդունել ցանկանաց և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոքրային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի բղակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ,

զ) բողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեքորեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել, վաճառել բանկարժեք մետաղների բանկային ծովակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիգինգ), ի պահ ընդունել բանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեքորեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո:

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր դեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հիմնա անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ գործող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից:

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ

Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ

Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ

Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ

Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության դեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը՝ համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը.

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ

Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ

Մկրտումյան Ալվարդ-Գևիտյան հաշվապահ, Վարչության անդամ

Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ

Ալեքսանյան Հայրապետ – Վարկավորման և ավանդների ներգրավվման Վարչության պետ, Վարչության

Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ

Եղիազարյան Կարեն – Միջազգային հարաբերությունների, ֆինանսական շուկաներում գործառնությունների

և վճարային քարտերի Վարչության պետ, Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ:

«Պրոմեք» Բանկ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է: Բանկի տասը մասնաճյուղերն են.

1. «Տիգրան Մեծ» մասնաճյուղ ք.Եր ևան, Տիգր ան Մեծ 10
2. «Կասյան» մասնաճյուղ ք. Եր ևան, Կասյան 5
3. «Երվանդ Քոչար» մասնաճյուղ ք.Եր ևան, Եր վանդ Քոչար 17/1

4. «Ազատության 12» մասնաճյուղ	ք.Եր ևան, Ազատության 12
5. «Գ-արեգին Նժդեհ» մասնաճյուղ	ք.Եր ևան, Գար եզին Նժդ եհ 19
6. «Էրեբունի» մասնաճյուղ	ք.Եր ևան, Գաջեզոր ծներ ի 76
7. «Գյումրի» մասնաճյուղ	ք.Գյումր ի, Շահումյան 125/3
8. «Կոտայք» մասնաճյուղ	ք.Արտվան, Հանր ապետության 28, 1/3
9. «Դավթաշեն» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Տրգան Պետրոսյան 32/8
10. «Վանաձոր» մասնաճյուղ	ք.Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչի 34

Քանի աշխատակիցների թվաքանակը 232 է:

«Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված չափերով բաժնեմասերի:

2011թ. 1-ին եռամսյակում գրանցվել է “Պրոմեթեյ Բանկ” ՍՊԸ-ի փոփոխված կանոնադրությունը, համաձայն որի բանկի կանոնադրական կապիտալը կրկնապատկվել է՝ համարվելով 7.200.000 հազ. դրամով և ներկայում կազմում է 14.400.000 հազ. դրամ, որից 7.758.000 հազ. դրամ (53.87%), պատկանում է ոչ ռեզիլիենտ, իսկ 6.642.000 հազ. դրամ (46.13%), ՀՀ ռեզիլիենտ փայատերերին:

2016թ. 1-ին եռամսյակի դրությամբ բանկի մասնակիցների կազմը հետևյալն է.

- ✓ Ո՞Դ ռեզիլիենտ «Պրոմեթեյ – Սիրի» ՍՊԸ 7.196.400 հազ դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 49.97%,
- ✓ ՀՀ ռեզիլիենտ «Զակնեֆտեգազստրոյ-Պրոմեթեյ» ԲԲԸ 6.642.000 հազ դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 46.13%
- ✓ Ո՞Դ ռեզիլիենտ Գևորգյան Վազգեն 561.600 հազ դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 3.9%,

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և հաստատում է բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը, որտեղ ներառված են լինում նաև խորհրդի անդամների և բանկի դեկավարների վարձատրության չափի սահմանումները:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի արտաքին առողջության համար անհանգույն անձին, ինչպես նաև արտաքին առողջության համար անհանգույն անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

«Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ /այսուհետ՝ բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հավառումը կարգավորող իրավական ակտերի («Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենք, հաշվապահական հավառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Սիցազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում

է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- զ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառույթի, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից: Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է «Հ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը»:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հոդվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հոդվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հոդվածները հաշվեկշռի բոլոր հոդվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հողվածների մարման արդյունքում կամ, եթե Բանկի դրամային հողվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)` կիրառելով հարկերի դրույթները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույթների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում են, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ իմք ընդունելով հարկերի այն դրույթները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափեար է գեղշվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերահայլվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վճասի մեջ: Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ իմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալ գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

ա) դրամական միջոց է,

բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,

գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,
ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, եթե նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապաճանաչի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, եթե բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրացնում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են կատարվել վաճառքի կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների, հետևյալ կատեգորիաների՝

- ա) բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և ներփական պարտքեր, որոնք չեն պահպում առևտրական նպատակներով,
- բ) մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ,
- գ) ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և որի իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել,
- դ) որպես հեջավորման գործիք և հեջավորված հոդված նախատեսված ֆինանսական ակտիվներ (որոնք չափվում են հեջի հաշվառման պահանջների համաձայն):

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով:

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք չունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ առևտրական նպատակներով պահպող ֆինանսական

պարտավորություններից, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով, իսկ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն իրական արժեքով, բացառությամբ նրանից, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Այսպիսի առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վճարը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները դրանք այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիլերային հավելագների (մարժաների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը պետք է դասակարգվի

որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռքբերման

պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա են կարծ ժամկետում շահույթ ստանալու որոշակի ուղիներ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր չեն, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ չեն, կամ
առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ չեն:

Ուեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդիս է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ , իսկ մյուս կողմը՝ որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին: Ուեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատունը վաճառողի «ուեպո» հաշվից գնորդի «ուեպո» հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր: Գործարքի մարման օրը ավանդատունը գնորդի «ուեպո» հաշվից ետ է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի «ուեպո» հաշվին:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույթի , արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի , գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական զուտ ներդրում կամ ել պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառության , իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագրին կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույթի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխառության) պայմանագրին կնքված է փոխառուի կողմից

ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու պայմանով, փոխառուն պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխառուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխառուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրույթամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխառուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝

ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է զգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կակնելավեր որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետևանք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը.

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույթները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույթները (հատուցադրույթ՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերած գործունեությունում օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազմի գեղշման դրույթների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխառուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դերիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ծեսավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները : Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլևս նպատակահարմար չէ: Եթե ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝ «հատուկ պահուստի» հաշվին , և բանկը շարունակում է հաշվառել այն ժամանական համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ժամանակը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Սինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ենթադրում են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներ, ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, և բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դերիտորական պարտք չեն: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները, չափվում են ամորտիզացված արժեքով

(ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով ֆինասական ակտիվը չափվում է սկզբնական ճանաշման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան և հանած անհավաքագրելիության գծով դուրս գրված մարումները) կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույթը այն դրույթն է, որով մինչև մարման ժամկետը դրամական միջոցների ակնկալվող բոլոր հոսքերը զեղչվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջափորում նշանակում է հեջափորման մեկ կամ ավելի զործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխատուցի հեջափորված հոդվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջափորման գործիքի և համապատասխան հեջափորվող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխատուցող արդյունքները, համաշափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակիտվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաշման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի դեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաշման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները՝

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է՝ նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզրությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշռից, եթե այն օտարվում է կամ ընդմիշտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից գուրք որոշելի (իդեմտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք՝ վերահսկվում են բանկի կողմից. պահպում են բանկում՝ ծառայություններ մատուցելու և վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան՝ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզրունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

- շենքերի շինությունների համար՝ 40 տարի ,
- կահույքի համար՝ 10 տարի ,
- համակարգչային տեխնիկայի համար՝ 3 տարի ,
- գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,
- հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,
- վորույքամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու, համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

ՈՒՍԿԻ կառավարումը կարեորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ուսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է «ՈՒՍԿԵՐԻ կառավարման քաղաքականությունը», որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ուսկերի նվազաքանականը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ուսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ուսկերով պայմանագրված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին հասցնելը, շահութաբերության, անվտանգության և վճարումնակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության

սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- կանոնակարգումը,
- մոնիթորինգը,
- ռիվերսիֆիկացումը,
- լիմիտավորումը,
- ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- սրբես սցենարների վերլուծությունը,
- ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկություններից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույթի, արժութային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 մարտ 2016	31 մարտ 2015
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	480.79	471.13
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	546.47	505.29

3.«Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	68,178	53,143
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառվություններից	1,031,148	1,053,506
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեքներից	263,899	195,587
Տոկոսային եկամուտ «Ո-նպո» պայմանագրերից	141,026	139,446
Այլ տոկոսային եկամուտ	4,155	5,415
Ընդամենը	1,508,406	1,447,097

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ներդրության ավանդների և վարկերի դիմաց	98,550	82,017
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային պահանջների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	455,739	420,177
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեքների դիմաց	73,950	73,740
Տոկոսային ծախսեր «Ո-նպո» պայմանագրերի դիմաց	196,300	359,182
Այլ տոկոսային ծախսեր	23,698	1,957
Ընդամենը	848,237	937,073

<u>Չուտ սովորային և նմանատիպ եկամուտ</u>	660,169	510,024

4. «Կոմիսիոն և այլ վճարմերի տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարմերի տեսքով եկամուտներ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Դրամարկղային գործառնություններից	4,423	5,656
Հաշվարկային ծառայություններից	30,088	29,936
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	2,418	611
Արտարժույթով և արժեքությունով գործառնություններից	342	167
Վճարային քարտերի սպասարկումից	16,946	16,185
Այլ կոմիսիոն վճարմեր	30,528	35,634
Ընդամենը	84,745	88,189

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարմերի տեսքով ծախսեր</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարմեր	9,981	9,602
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարմեր	15,881	12,290
Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարմեր	-	-
Արտարժույթով և արժեքությունով գործառնություններից	32	29
Այլ կոմիսիոն վճարմեր*	22,068	41,908
Ընդամենը	47,962	63,829

<u>Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարմեր</u>	36,783	24,360

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-

5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեքորերից ածանցյալներից	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	-
Ընդամենը	-	-

<u>Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեքորերից ածանցյալներից	(6,134)	9,583
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	8,431	9,059
Ընդամենը	2,297	18,642

<u>Արտարժութային գործառնություններից</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	109,704	114,480
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(42,995)	14,908
Ընդամենը	66,709	129,388
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	69,006	148,030

6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	16,959	29,122
Ֆակտորինգի ստացված եկամուտներ	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ եկամուտներ	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից գուտ եկամուտներ	-	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*	-	-
Այլ եկամուտներ**	4,390	5,203
Ընդամենը	21,349	34,325

** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ բույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը:

7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

	31/03/16	31/03/15
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումներ	(1,059,869)	(502,027)
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	792,894	506,697
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին	(266,975)	4,670

8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	213,526	208,096
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	334	24
Գործուղման ծախսեր	1,152	1,392
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	27,482	26,250
Ապահովագրության ծախսեր	60	637
Քանի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	3,497	2,916
Քանի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	27,706	25,306
Առիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	2,620	12,555
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	22,549	21,866

Տրանսպորտային ծախսեր	2,162	2,205
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	2,581	4,375
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	5,281	7,392
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	2,415	-
Այլ վարչական ծախսեր	3,236	6,533
Ընդամենը	314,601	319,547

9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	25	520
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	4,790	6,070
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	7,746	9,587
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	48,068	48,027
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	12,649	11,143
Այլ ծախսեր	2,212	2,162
Ընդամենը	75,490	77,509

11. Հահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	88,442	45,297
Դետաձգված հարկ	(54,846)	19,984
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	33,596	65,281

8.23- Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՍՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Դետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Հազար ՀՀ դրամ	2015	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	31.03.16
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	14,520	-	-	14,520
Վարձակալած իիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	8,067	-	-	8,067
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	71,051	-	(30,466)	40,585
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	93,638	-	(30,466)	63,172
Դիմնական միջոցների վերագնահատում	(389,243)	-	-	(389,243)
Վարկեր և փոխատվություններ	(213,668)	66,434	-	(147,234)
Այլ ակտիվներ	(22,413)	(11,588)	-	(34,001)
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(625,324)	54,846	-	(570,478)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(531,686)	54,846	(30,466)	(507,306)

13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,830,911	5,541,663
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	290,383	513,179
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,982,815	7,949,660
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	72,500	312,500
Հաշվեգրված տուկոսներ	-	-
Ընդամենը	10,176,609	14,317,002

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **Արքա** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ **72,500 հազ. դրամ:**

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

	2016թ.	2015թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,121,294	6,054,842
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,982,815	7,949,660
Թղթակցային հաշիվներ	4,288,266	554,625
Ընդամենը	14,392,375	14,559,127

Ֆինանսական վիճակի մասին Ձև թիվ 7 միջանկյալ հաշվետվության Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտազված ձուլակտոր մասում արտացոլված **1,856 հազ. դրամը** հուշադրամի արժեք է:

14. «Պահանջները բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
ՀՀ բանկերում	12,971	12,764
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	3,419,158	335,223
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	856,137	206,638
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	4,288,266	554,625

Սիրանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ԿԲ-ում՝ վարկեր և ավանդներ ֆատկորինգ ֆինանսական լիգինգ ռեվո (հետզնման) պայմանագրեր այլ	961,580	-
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիգինգ ռեվո (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	2,903,790	1,731,751
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիգինգ ռեվո (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	-	-

ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	-	264,345
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեսպ (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	27,084	10,382
Ընդամենը	3,892,454	2,006,478
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8,180,720	2,561,103

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեսպ (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	1,105,800	1,064,227
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	5,471,226	5,341,046
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեսպ (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	82,175	89,239
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	-	
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեսպ (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	696	
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	82,884	97,056

ֆինանսական լիզինգ ռեսու (հետզնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	5,065	61
Հաշվեգրված տոկոսներ	6,936	13,159
Ընդամենը	6,754,782	6,604,788
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Չուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,754,782	6,604,788
Չուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,935,502	9,165,891

15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեքրդեր</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
ՀՀ պետական արժեքրդեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատումներ կենտրոնական բանկի պարտատումներ այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեքրդեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատումներ կենտրոնական բանկի պարտատումներ այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեքրդեր գանձապետական պարտատումներ կենտրոնական բանկի պարտատումներ այլ	-	-

Ընդամենը պետական արժեքութեր	-	-

ՀՀ ոչ պետական արժեքութեր

Ա-ԱՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող քողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	գուցակված ծ	չցուցակված ծ	գուցակված ծ	չցուցակված ծ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -> և բարձր վարկանիշ ստացած քողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
ՔՔՔ+/Քաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող քողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահպան արժեքութեր		-		-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեքութեր

Ա-ԱՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող քողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	ցուցակված ծ	չցուցակված ծ	ցուցակված ծ	չցուցակված ծ
ՔՔՔ+/Քաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ		-		-

ունեցող և վարկանիշ չունեցող բողարկողի Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեքներ	-	-

Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեքներ <u>Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>	-	-
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/ԱՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաս1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոքել Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ածանցյալ գործիքներ ֆուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-

16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվորթուններ»

<u>Տրված վարկեր և այլ փոխատվորթուններ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Վարկեր, այդ թվում՝ ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային	37,676,718 3,193,502	35,641,431 3,115,443
Օվերդրաֆոս	28,805	45,507
Վարկային քարտեր	687,536	669,527
Ֆակտորինգ		
Ֆինանսական լիզինգ		
Հետզմնան պայմանագրեր	677,229	490,218
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
Այլ		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	456,383	462,089
Ընդամենը վարկեր և այլ փոխատվորթուններ	39,526,671	37,308,772
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվորթունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(457,017)	(413,665)
Ընդամենը զուտ վարկեր և այլ փոխատվորթուններ	39,069,654	36,895,107

<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պրոտֆելտմ հաճախորդներին տրամադրված չաշխատող (արժեզրկված) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր և փոխատվություններ, որից չաշխատող (արժեզրկված) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝ արժեզրկված	39,526,671 1,804,938 87,881	37,308,772 3,025,140 80,115
Ընդամենը չաշխատող վարկեր	1,804,938	3,025,140
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(50,870)	(53,974)
Ընդամենը զուտ չաշխատող վարկեր	1,754,068	2,971,166

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր այդ թվում՝ • Վարկեր • ավանդներ	2,903,790	1,996,096 1,731,751 264,345
Ֆինանսական կազմակերպություններ • Վարկեր	1,105,800	1,064,227 1,064,227 -
Պետական ձեռնարկություններ	480,773	-
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝ • Խոշոր ձեռնարկություններ • Փոքր և միջին ձեռնարկություններ	27,062,644	25,280,377 12,333,627 12,946,750
Ֆիզիկական անձինք այդ թվում՝ • Սպառողական վարկեր • Իիվորեքային վարկեր • Վարկային քարտեր • հետգնման պայմանագրեր	8,754,146	8,656,595 4,293,615 3,193,502 589,800 677,229 4,481,919 3,115,443 569,015 490,218
Անհատ ձեռնարկատերեր	2,772,725	2,909,711
Հաշվեգրված սուկոսներ	486,314	474,980
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	43,566,192	40,381,986
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(457,017)	(413,665)
Ընդամենը գուտ վարկեր և փոխատվություններ	43,109,175	39,968,321

Համախառն վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու հնարավոր կորուստների պահուստի գումարը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
Արյունաբերություն	9,728,165	24.61	9,032,066	24.21
Գյուղատնտեսություն	711,882	1.80	180,174	0.48
Չինարարություն	1,309,264	3.30	1,442,477	3.87
Տրանսպորտ և կապ	1,753,303	4.44	1,849,982	4.96
Առևտուր	11,190,988	28.31	11,840,147	31.74
Սպառողական	5,721,853	14.48	5,719,668	15.33
Հիփոքեքային վարկեր	3,223,821	8.16	3,139,707	8.41
Սպասարկման ոլորտ	1,255,355	3.18	1,456,633	3.90
Այլ	4,632,040	11.72	2,647,918	7.10
Ընդամենը	39,526,671	100.00	37,308,772	100.00

Հաճախորդների գծով վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիլիենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների ռեզիլիենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիլիենտներ	39,511,801	99.96	37,304,520	99.99
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիլիենտներ	3,556	0.01		
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիլիենտներ	11,314	0.03	4,252	0.01
Ընդամենը	39,526,671	100.00	37,308,772	100.00

17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեքներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	10,009,491	8,933,930
ԲԲԲ-/Բա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեքներ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեքներ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեքներ	10,009,491	8,933,930

ՀՀ ոչ պետական արժեքներ

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող բողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	ցուցակված	չցուցակված	Օուցակված	չօուցակված
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած բողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	-	-	-	-

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բողարկողի		
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	44,251	44,251
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեքորեն	44,251	44,251

Այլ երկրների ոչ պետական արժեքորեն

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող բողարկողի	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակած</i>	<i>չցուցակված</i>
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	-			
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բողարկողի		103,790	99,306	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեքորեն	103,790	99,306		

<u>Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				

Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/ԱՅ/և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա 1/և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի Ֆինանսական ակտիվների տոկոսներն կազմում են 273,931 հազ դրամ, որից	10,157,532	9,077,487

* Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների տոկոսներն կազմում են
273,931 հազ դրամ, որից

ՀՀ պետական արժեքներեր	273,794
Այլ երկրների ոչ պետական արժեքներեր	137

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. «Արմենիան Քարտ» ՓԲԸ	Քարտերի բողարկում և սպասարկում Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	24.08.05թ.	12.143.1	2 %
2. «Ա.ՋՈ.Ա. Քրեդիտ Ունիվերժինգ» ՓԲԸ		ՀՀ	22.11.07թ.	32.108.0	5.9 %
Ընդամենը				44.251.1	7.9 %

18. «Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ»

<u>Պետական արժեքորեն</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-		
ԲԲԲ-/Բա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեքորեն, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ				
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեքորեն, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ				
Հաշվեգրված տոլկումներ	-	-		
Ընդամենը պետական արժեքորեն	-	-		
ՀՀ ոչ պետական արժեքորեն				
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագործ այլ	<u>գուցակվ ած</u>	<u>թուցակ- ված</u>	<u>գուցակվ ած</u>	<u>չցուցակ- ված</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		-		-

ավանդային հավաստագրեր այլ		
ԲԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>Onigawākyō</u> <u>σ</u>	<u>ρεցուցակ-</u> <u>լած</u>	<u>ցուցակ</u> <u>ած</u>	<u>ρεցուցակ-</u> <u>լած</u>
ԲԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-		-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-		
Ընդամենը	-	-		
Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ)	(-)	(-)		

Չուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահպող ֆինանսական ակտիվներում	-	-

20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ հյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Ծենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա մաջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակ. հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2015թ.	3,600,529	474,079	106,229	615,315	-	117,588	4,913,740
Ավելացում	1,613	57,778	1,118	10,102	-	-	70,611
Դուրս գրում		(795)	-	-	-	-	(795)
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-	-
Արժեգրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	3,602,142	531,062	107,347	625,417	-	117,588	4,983,556
Ավելացում	-	16,165	-	506	46,032	-	62,703
Դուրս գրում		(8,316)	-	-	-	-	(8,316)
Վերագնահատում*	-						-
Արժեգրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2016թ.	3,602,142	538,911	107,347	625,923	46,032	117,588	5,037,943

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2015թ.	2,247	241,134	68,518	372,491	-	79,012	763,402
Ավելացում	128,831	74,237	10,113	34,189		12,692	260,062
Դուրս գրում	-	(795)	-	-	-	-	(795)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեգրկում	-	-	-	-	-	-	-

Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	131,078	314,576	78,631	406,680	-	91,704	1,022,669
Ավելացում	13,572	19,207	2,211	7,782		3,172	45,944
Դուրս գրում	-	(8,316)	-	-		-	(8,316)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեքը կում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2016թ.	144,650	325,467	80,842	414,462	-	94,876	1,060,297

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	3,471,064	216,486	28,716	218,737	-	25,884	3,960,887
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2016թ.	3,457,492	213,444	26,505	211,461	46,032	22,712	3,977,646

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վատահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Այլ
Ակտրնական արժեք						
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2015թ.	35,638	19,615	-	53,077	-	108,330
Ավելացում	3,327	23,342	-	-		26,669
Օտարում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեքը կում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	38,965	42,957	-	53,077	-	134,999
Ավելացում	-	94	-	1,621		1,715

Օտարում	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2016թ.	38,965	43,051	-	54,698	-	-	136,714

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2015թ.	30,348	8,295	-	48,648	-	-	87,291
Ավելացում	1,187	3,825	-	2,806	-	-	7,818
Օտարում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	31,535	12,120	-	51,454	-	-	95,109
Ավելացում	352	1,296	-	477	-	-	2,125
Օտարում	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2016թ.	31,887	13,416	-	51,931	-	-	97,234

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ տարվա վերջում 31.12.2015թ.	7,430	30,837	-	1,623	-	-	39,890
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2016թ.	7,078	29,635	-	2,767	-	-	39,480

21. «Այլ ակտիվներ»

<u>Քանիային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Ստացվելիք շահաբաժններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	87,415	78,462
Ընդամենը	87,415	78,462
Քանիային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (Ժանր. 7)	(6,398)	(5,907)
«Քանիային գործառնությունների գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	81,017	72,555

<u>Դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Դերիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	647	679
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	-	30
Կանխավճարներ մատակարարներին	35,934	4,003
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոց. ապահովագրության վճարների գծով	1,526	-
Այլ դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	38,107	4,712
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (Ժանր. 7)	(-)	(-)
Ընդամենը	38,107	4,712

Այլ ակտիվներ

Պահեստ	17,352	13,567
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ*	4,637,660	4,640,976
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	8,752	7,710
Այլ ակտիվներ	2,827	2,938
Ընդամենը	4,666,591	4,665,191
Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,785,715	4,742,458

4,637,660 հազ. դրամը հանդիսանում է չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած գրավի գումար

23.«Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
ՀՀ բանկերի	93,106	1,444
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ	93,106	1,444
<u>Ընդամենը</u>		
<u>Սիցքանիկային վարկեր և ավանդներ, այլ</u>		
ՀՀ կենտրոնական բանկ վարկեր * ուսուառ (հետգնման) պայմանագրեր այլ	1,810,138 8,627,263	3,093,561 6,506,395
ՀՀ բանկեր վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ուսուառ (հետգնման) պայմանագրեր այլ	1,200,000 1,025,788	1,349,999 1,852,369
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		
ուսուառ (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		

Վարկեր և ավանդներ	480,784	
Ֆինանսական լիգինգ		
ռեպո (հետզննման) պայմանագրեր		
այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	16,621	17,530
Ընդամենը	13,253,700	12,821,298

Ֆինանսական կազմակերպություններ

Ընթացիկ հաշիվներ	193,580	202,205
Վարկեր և ավանդներ	737,520	591,650
ռեպո (հետզննման) պայմանագրեր	-	-
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեքների գծով	1,640,108	794,781
այլ	22,032	109,069
Հաշվեգրված տոկոսներ	14,773	11,266
Ընդամենը	2,608,013	1,708,971

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,861,713	14,530,269

24.«Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ»

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	492,013	492,062
Ուսպ (հետզննան) պայմանագրեր	-	-
Այլ*	63	86
Հաշվարկված տոկոսներ	10,819	1,618
Ընդամենը	502,895	493,766

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	9,015,170	7,294,260
Ժամկետային ավանդներ	1,066,178	982,279
Ուսպ (հետզննան) պայմանագրեր		
Այլ	35,233	21,920
Հաշվարկված տոկոսներ	21,230	14,125
Ընդամենը	10,137,811	8,312,584

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	19,194	61,802
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ուսպ (հետզննան) պայմանագրեր		
Այլ		

Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	19,194	61,802

ՀՀ ռեզիլենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	17,745	13,447
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ուսպո (հետզննան) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	181
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	17,745	13,628

Ոչ ռեզիլենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	1	1
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ուսպո (հետզննան) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1	1

ՀՀ ռեզիլենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	3,513,282	3,256,639
Ժամկետային ավանդներ	17,879,962	17,834,317
Ուսպո (հետզննան) պայմանագրեր		
Այլ	23,496	44,286
Հաշվարկված տոկոսներ	194,800	179,940

Ընդամենը	21,611,540	21,315,182

Ոչ ռեզիլենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	218,081	327,373
Ժամկետային ավանդներ	3,347,523	3,060,971
Ուսու (հետզննան) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ	16,669	21,252
Ընդամենը	3,582,273	3,409,596

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	35,871,459	33,606,559

Դաճախորդների բոլոր ավանդերն ունեն հաստատում տոկոսադրույթներ:

25. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Դագար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	5,464,635	5,286,820
Հաշվեգրված տոկոսներ	18,939	19,916
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,483,574	5,306,736

26. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվուլ այլ	-	-
Հեջափորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		
Ընդամենը	-	-

27. «Վճարվելիք գումարներ»

<u>Վճարվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծահարաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերով գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	12,649	11,985
Այլ	-	-
Ընդամենը	12,649	11,985

29. «Այլ պարտավորություններ»

«Այլ պարտավորություններ»	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեալիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկներ գծով	-	-

Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով՝

շահութահարկի գծով	58,464	771
ԱԱՀ-ի գծով	371	904
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	6,476	80,800
առց. պահովվագրության վճարումների գծով	-	-
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	78,043	66,602
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	10,582	13,377
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համարման գծով		
Այլ պարտավորություններ*	1,056,719	72,762
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,210,655	235,216

* Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Բազար ՀՀ դրամ	2016	2015
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	53,928	56,002
Ավելացում		
Եկամտի ճանաչում	(519)	(2,074)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	53,409	53,928

30. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը **14.400.000 հազ. ՀՀ դրամ է:**

Դամաձայն Բանկի կանոնադրության, փայտիրական կապիտալը կազմված է թվով 14,400 փայտամասերից՝ յուրաքանչյուրը 1,000,000 դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
ՈՒ ռեզիդենտ Պրոմեթեյ - Սիրի ՍՊԸ	7.196.400	49.975%	Հյուրանոցային բիզնես
ՀՀ ռեզիդենտ Չակնեֆտեկազստրոյ- Պրոմեթեյ ԲԲԸ	6.642.000	46.125 %	Գազատարերի և նավթամուղերի շինարարություն
ՈՒ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն	561.600	3.9 %	
Ընդամենը՝	14.400.000	100 %	

31.03.16թ -ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված փայտամասեր չեն եղել:

Փայտերերը իրավունք ունեն ստանալու շահարաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բանկի փայտիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվում է փայտերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահարաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ

օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր քանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված փայտափրական կապիտալի 5%-ի չափով:

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Ըստ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Դեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամրողությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի դեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հնտհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Զօգտագործված վարկային գծեր	1,635,798	670,413
Տրամադրված երաշխիքներ	778,284	861,757
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Ընդամենը՝	2,414,082	1,532,170
Նշված հողվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	-	-
	2,414,082	1,532,170

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի, բանկոմատների համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Բազար ՀՀ դրամ	31.03.2016
Մինչև 1 տարի	103,995
1-5 տարի	157,511
5 տարուց ավելի	27,300
Ընդհանուր պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	288,806

Ապահովագրություն

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ՝ արտարժույթով ավանդների դեպքում), Բանկի սննկացման և բանկային արտոնագրի հետ կամչման դեպքում:

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ, իր կողմից վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացնում է համաձայն բանկում գործող ներքին կանոնակարգերի և ընթացակարգերին համաձայն:

Ներկայումս բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկային միջոցների վերադարձելիությունը ապահովված է տարբեր իրացվելի և բարձր իրացվելի գրավի առարկաներով: Բանկում գրավադրված գրավի առարկաների գրավադրման գործընթացը, ինչպես նաև գրավի առարկայի ընտրությունը, գրավ/վարկ հարաբերակցությունը կարգավորվում է բանկի «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով: Նշված կանոնակարգում արտացոլված է բանկում գրավադրվող գրավի առարկաների տեսակները, բացի այդ ներկայացված է գրավի առարկայի գրավադրման /իրացվելիության/ իրական արժեքի հաշվարկման սկզբունքները:

Ստորև ներկայացվում է գրավի առրկաների տեսակները՝

- Անշարժ և շարժական գույք
- Ապրանքանյութական պաշարներ /շրջանառու միջոցներ/
- Պետական և ոչ պետական /անվանական/ արժեքներ
- Ուկու ստանդարտացված ձուլակտորներ
- Ուկյա իրեր /թանկարժեք քարեր և մետաղներ, ոսկու ջարդուններ/
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ
- Դրամական հոսքեր

Հարկավոր է նշել, որ վարկային ռիսկը զապելու նպատակով բանկում կանոնակարգված է գրավ/վարկ հարաբերկացության սահմանաշափը, որը տատանվում է տարբեր գրավի առարկաների գրավադրման ժամանակ: Սակայն այդ սահմանաշափերի ընտրությունը բավականին արդիական է, քանի որ այն բավականին մեծ նշանակություն ունի վարկային ռիսկի զապման ժամանակ:

Ներկայումս նշեք, որ բանկում գրավադրվող գրավի առարկաները, որոնք իրենից ներկայացնում են անշարժ, կամ շարժական գույք /բացառությամբ ավտոսրահների կողմից վաճառվող ավտոմեքենաները, որոնք հանդես են զալիս որպես գրավի առարկաներ ավտոմեքենայի առուվաճառքի ժամանակ/, պարտադիր զնահատվում և վերագնահատվում են անկախ զնահոտող լիցենզավորված կազմակերպության կողմից, որի հետ բանկը տվյալ պահին համագործակցում է : Ըստ զնահատող կազմակերպության կողմից տրված զնահատման վերլուծության, որտեղ արտացոլված է ինչպես տվյալ գույքի

շուկայական արժեքը, այնպես և գրավադրման արժեքը, բանկը կարողանում է ճիշտ որոշում կայացնել տվյալ գույքի իրական իրացվելի արժեքի վերաբերյալ, որը հաճախ իրենից ներկայացնում է նույն գնահատման վերլուծության մեջ արտացոլված գրավադրման արժեքը: Բոլոր վերը նշված գրավի առարկաները նույնապես ունեն իրենց գնահատման սկզբունքը, որը ամրագրված է «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգում: Նշենք նաև որ ներկա դրությամբ բանկի վարկային պորտֆելը ապահովված է բոլոր բանկի կողմից ընդունված գրավի առարկաներով, իսկ սահմանաչափերը համապատասխանում են ընդունված գրավ/վարկ հարաբերկացության սահմանաչափերին:

Բանկը, մասնավորապես «վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը», շափականց կարևոր է գտնում վերահսկել բանկի կողմից տրամադրված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործումը, ինպես նաև իր վարկառուների պարբերաբար մոնիթորինգների անցկացումը, բանի որ այս գործընթացները սերտ կապված են վարկի վերադարձելիության հետ և հանդիսանում են վարկային ռիսկի զսպման մեխանիզմներից մեկը: Հարկավոր է նշել, որ իրականացվող մոնիթորինգների ժամանակ ուսումնասիրվում և ստուգվում է բանկում գրավադրված, սակայն գրավատուի մոտ գտնվող գրավի առարկայի վիճակը, ինչպես նաև տրամադրված վարկերի օգտագործման նպատակը, վարկառուի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը: Ստուգվում է նաև վարկառուի ընթացիկ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների ի հայտ գալը, գումարների մեծությունները և առաջացման աղբյուրները և մարման ժամանակահատվածը, վարկառուի ակտիվների և պարտավորությունների սահմանային հարաբերակցությունը, դրամական միջոցների առկայությունը դրամարկղում և հաշվարկային հաշիվների վրա, իր հիմնական մատակարանների և սպառողների տվյալները, առկա փախառությունների մեծությունները, առկա վակայն գումարների մնացորդները, ամսեկան մարումների մեծությունները, վերջնական մարման ժամանակահատվածները և այլն:

Բացի այդ մինչ վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացվում է ցանկացած պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատումը, որի վերլուծությունը նույն պես կանոնակարգված է բանկում առանձին ընթացակարգերով, մասնավորապես՝ «Ֆիզիկական և իրավաբանական անձնանց վարկունակության գնահատման» կանոնակարգերով: Նշենք, որ այդ կանոնակարգերում բանկի կողմից մշակվել են տնտեսական բանաձևեր, որոնք օգնում են ռեալ բացահայտել տվյալ վարկառուի վարկունակությունը, որոնցից կարելի է օրինակ նշել, վարկառուի ամսեկան մարումների մեծությունը իր ընդհանուր ամեկան եկամուտի /հասույթի/ մեծության մեջ, կամ օրինակ իր ընդհանուր ակտիվների հարաբերակացությունը իր ընդհանուր պարտավորությունների մեջ ներառյալ նոր տրամադրվող վարկային միջոցները, ինչպես նաև հաշվարկվում է իր շրջանառու միջոցների շրջանառելիությունը ամսեկան կտրվածքով, որը նույնապես հնարավարություն է տալիս պատկերացում ստեղծել ապագա վարկառուի առևտրային գործունեության մասին:

Մեծ և առանձնակի ուշադրություն է տրվում այն շարժական գույք գրավի առարկաների որոնք գրավադրված են բանկում, մասնավորապես հնարագծերի, մեքենասարքավորումների, կամ շրջանառու միջոցների մասով: Այս գրավի առարկաները մշտապես գտնվում են բանկի կողմից վերահսկության տակ և դրանց վիճակի ստուգումը իրականացվում է բանկի կողմից ավելի կարճ ժամանակահատվածում, համաձայն բանկում սահմանված «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգի:

Ներքին որոշ ռիսկերը զապելու նպատակով բանկում առկա վարկային բոլոր գործերը համարակալվում են և վարվում է առանձին փաստաթղթերի գույքգրման ցուցակ, յուրաքանչյուր վարկային գործի համար առանձին, ինչը հնարավարություն է տալիս բացառել այս, կամ այն փաստաթղթի կորուստը տվյալ վարկային գործից:

Բանկի «Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության» կազմից վարվում է առանձին մի քանի մատյաններ, մասնավորապես վարկային հայտերի ընդունման, մարված վարկային գործերի համարակալման և այլն, որոնք հեշտացնում են վարկային գործընթացը:

Հարկավոր է նշել, որ բանկը նաև մեծ կարևորություն է տալիս գրավի առարկայի ապահովագրմանը, մասնավորապես կանոնակարգելով այն իր «Գրավի քաղաքականության» կանոնակրագով:

Բանկը «Վարկային քաղաքականության» իրականացման շրջանակներում վարկային ռիսկերի զապման նպատակով Վարկառու-Գրավատուից (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուից (եթե տարբեր անձինք են) պահանջում է վարկային միջոցների լրացուցիչ ապահովության (վերադարձելիության) միջոցների (գրավի առարկաների)՝ մասնավորապես ավտոմեքենաների և բնակելի անշարժ գույքի գրավի (ըստ Վարկային միջոցների տրամադրման և մարման կանոնակարգի) ապահովագրում, սույն քաղաքականության 4.2 և 4.3 ենթակետերով ամրագրված կարգով:

Ապահովագրումը իրականացվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի գումարի չափով (կամ հաճախորդի ցանկությամբ գրավի առարկաների ամբողջ արժեքի չափով) ապահովագրական պոլիսի հետագա երկարածզման պարտադիր պայմանով առնվազն տարին մեկ անգամ, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի մարման ամբողջ ժամանակահատվածում:

Առաջնորդվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության օրենքի» 34 հոդվածի 3 կետով, բանկը գրավի առարկաների գնահատման, վերագնահատման և ապահովագրության նպատակով համագործակցում է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ:

ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ համագործակցության ընտրությունը կատարվում է առաջնորդվելով մի շարք օրյեկտիվ չափանիշներից՝

ա) կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ ոլորտում առնվազն երեք տարվա գործունեության փորձ,

բ) ռեյլինգավորված լինեն ռեյտինգ իրականացնող անկախ ընկերության կողմից,

գ) ընդգրկված լինեն առաջին հինգ ռեյլինգավորված կազմակերպությունների շարքում հետևյալ չափանիշներով՝

- ընդհանուր ակտիվներով,
- սեփական կապիտալով,
- ընդհանուր պատմական կազմակերպությունների շարքում հետևյալ չափանիշներով,
- գուտ շահույթով (կամ վնասով),
- ապահովագրական փոխհատուցումով,

- Վերաապահովագրողի ռեկինգով (հեղինակությամբ):

Բացի նշված պարտադիր հիմնական օբյեկտիվ պահանջներից, բանկը ուսումնասիրության և վերլուծության կարող է ենթարկել նաև կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալի մեծությունը, տարեկան հասույթը, ինչպես նաև կազմակերպությունների կողմից մատուցվող գնահատման և ապահովագրման պրոդուկտները, դրանց գծով սակագների մեծությունները և այլն: Գնահատող կազմակերպությունների կողմից իրականացվող գնահատման գործընթացը պետք է ներառի գնահատման մեթոդների մի քանի մոտեցումներ, կատարվի կոնկրետ հաշվարկների միջոցով, տրվող հաշվետվությունների մեջ ընդգրկված լինի ինչպես գնահատվող գրավի առարկայի շուկայական արժեքի հաշվարկը, այնպես և գրավադրման (իրացման անհրաժեշտության դեպքում իրացվելի) արժեքները:

Բանկը առաջնորդվելով Բանկի «Վարկային քաղաքականությունով», Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով վարկային ռիսկերի գաղման նպատակով կատարում է Բանկում գրավադրված և գրավատուի տիրապետության տակ գտնվող գրավի առարկայի վերահսկում՝ սահմանելով հետևյալ պարբերականությունը՝

Անշարժ գույքը (բնակելի, հասարակական, արտադրական, գյուղատնտեսական նշանակության շենքերը, շինուարուները, հողատարածքները) յուրաքանչյուր վերագնահատման ժամանակ (առնվազն տարին մեկ անգամ) ենթարկվում է վերահսկման ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրված գնահատման հաշվետվության մեջ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շենքերի, շինուարուների տեխնիկական վիճակը, բնակարանների և առանձնատների գծով կատարված շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների աստիճանը (հիփոթեքային վարկավորման դեպքում):

Շարժական գույքը (հոսքագծերը, տեխնոլոգիական սարքավորումները, հաստոցները, մեքենա-սարքավորումները) ենթակա է վերահսկման Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիթորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում հոսքագծերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների, հաստոցների, մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական վիճակը, դրանց առկայությունը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ոչ պետական բաց բաժնետիրական /փակ բաժնետիրական/ ընկերության կողմից բողարկված արժեթղթերը ենթակա չեն վերահսկման այն դեպքում, եթե արժեթղթերը գտնվում են Բանկի տիրապետության ներքո, իսկ եթե գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության ներքո, վերահսկումը իրակացնում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական՝ Դեպոզիտարիան՝ տրամադրելով Բանկին տեղեկանք արգելադրման վերաբերյալ և քաղվածքը:

Պետական արժեքորդերի (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակների վերահսկումը իրականացվում է ՀՀ ԿԲ-ի միջոցով (պետական արժեքորդերը (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակները մուտքագրվում են Բանկի՝ գրավադրված արժեքորդերի դեպո հաշվին) և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկին տրամադրվում է քաղվածք՝ գրավադրված արժեքորդերի վերաբերյալ:

Ծրջանառու միջոցների (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրակացվում է հետևյալ կերպ՝ եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Բանկի տիրապետության տակ, ապա վերահսկման անհրաժեշտություն չի առաջանում: Եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գ-րավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության տակ, ապա վերահսկումը իրականացվում է Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիթորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շրջանառու միջոցների (հումքի, պաշարների, նյութերի, պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների) առկայությունը, դրանց տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գ-րավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ավտոմեքենաների (մարդատար և բեռնատար) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է վեց ամիսը մեկ անգամ՝ Վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների իրականացման ժամանակացույցի համաձայն Վարկառուի Բանկ ներկայանալու ժամանակ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում ավտոմեքենայի առկայությունը, տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գ-րավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Գրավադրված՝ ուկյա զարդերի, թանկարժեք քարերի, ուկու ստանդարտացված ձուլակտորների, թանկարժեք այլ մետաղների, նրանց ջարդունների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում:

Հաշվարկային կամ ավանդային հաշվի միջոցների գրավադրման դեպքում վերահսկողության անհրաժեշտություն չի առաջանում, քանի որ նշված միջոցները սառեցվում են մինչև պարտավորությունների մարումը:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

- վարկային քաղաքականության մշակում,
- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգում,
- վարկային պորտֆելի կառավարում,

- Վարկային գործընթացների կառավարում,
- շաշխատող վարկային պորտֆելի կառավարում,
- Վարկային ռիսկի սահմանափակման միջոցառումների մշակում,
- հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում:
Վարկային ռիսկի կառավարումը իրենից ներկայացնումն է որոշակի գործողությունների հերթականություն, որը կարելի բաժանել հետևյալ փուլերի.
- Վարկային ռիսկի բացահայտում,
- Վարկային ռիսկի քանակական զնահատում,
- ռիսկի ընդունման ռազմավարություն,
- ռիսկի վերահսկում,
- Վարկային ռիսկերի զայման և նվազեցման մեթոդների ընտրություն,
- ռիսկերի մոնիթորինգ,
- ռիսկի մակարդակի վերահսկում:
Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ առանձին վարկառուների և պորտֆելի ներկայացված են ստորև բերված

Աղյուսակում.

Վարկային կառավարման փուլեր	ռիսկի	Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ	
		առանձին վարկառուի	պորտֆելի
Վարկային բացահայտում	ռիսկի	Ռիսկը արտահայտվում է հնարավոր պատճառներով փոխառուի պարտավորությունների չկատարման մեջ	Ռիսկը արտահայտվում է փոխառուների կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքների մեջ
Վարկային	ռիսկի	Փոխառուի վարկունակության	Վարկառուների դասակարգումը ըստ ռիսկի

քանակական գնահատում	զնահատում, որը բաժանվում է 2 փուլի. Փոխառուի վարկային վարկանիշի որոշում Հնարավոր կորուստների զնահատում	դասերի հնարավոր կորուստների հաշվարկի համար. 1. Ըստ վարկային ոիսկի մակարդակի 2. Ըստ փոխկապակցվածության (նույն ճյուղի, նույն մարզի, բանկի հետ փոխկապակցված և այլ) 3. Հնարավոր կորուստների զնահատում
Որոշման ընդունում	Հաշվի են առնվում վարկային ոիսկի քանակական գնահատականները	Հաշվի են առնվում վարկային ոիսկի քանակական գնահատականները
Ոիսկի վերահսկում	Վարկային ոիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն վարկառուների վարկի մարման պատրաստականության և ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հայրհայքում, վարկառուների հետ սերտ համագործակցում, վարկառուի պատրաստականության և ֆինանսական հնարավորությունների մակարդակների բարձրացում	Վարկային ոիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն Դիվերսիֆիկացիա հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում, լիմիտների սահմանում ըստ ճյուղային, տարածքային, ծավալային և այլ կենտրոնացումների
Ոիսկերի մոնիթորինգ	Վարկառուի գործունեության անընդհատ մոնիթորինգ համաձայն	Վարկային պորտֆելի գնահատում ընթացիկ արթեքով, վարկային ոիսկերի կրիտիկական

	Հավելված 1-ի (կցվում է), վարկային ռիսկի մակարդակի փոփոխման նպատակով	մակարդակներին մոտենալու առումով Վարկերի որակի վերլուծություն Վարկային քաղաքականության իրականացման վերահսկում, Գործող օրենսդրության համապատսխանության մոնիթորինգ

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարման իրավասու մարմիններ են հանդիսանում Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը, Վարկային կոմիտեն, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը, Բանկի բոլոր տարածքային ստորաբաժանումները, ռիսկերի կառավարման մենեջերը, ներքին հսկողության մարմինները:

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեզմենտների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Աղյուսակում ներառված չեն հաշվեգրված տոկոսները, տույժերն ու տուգանքներն.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Զաշխատող ակտիվներ		
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկներ և փոխառվություններ , այդ թվում՝	37,456,180	4,044	1,637,146	42
1. Արդյունաբերություն	9,563,878	122	114,274	3
2. Գյուղատնտեսություն	710,280	14		
3. Շինարարություն	674,914	24	563,225	2
4. Տրանսպորտ և կապ	1,672,519	18		
5. Առևտուր	10,367,170	357	697,741	11
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,191,615	48	53,556	1
7. Սպառողական* այդ թվում՝	5,547,497	3,129	123,722	22
7.1 անշարժ գույրի գրավով	2,613,069	527	84,477	12
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	896,802	154	30,167	4
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	7,728,307	332	84,628	3
Դիմուրական պարտքներ	4,586,137	387	7,223	22
Ինվեստիցիոն արժենթղթեր	44,251			
Հնտիաշվիլ ռայի հոդվածներ, այդ թվում՝	2,414,081	587		
նրաշխիքներ ակրեալիտիվներ	778,284	12		
	-	-		

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Զաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	գումարը	քանակը
		գումարը	քանակը
Վարկներ և փոխառություններ , այդ թվում՝	34,090,504	4,055	2,781,999
1. Արդյունաբերություն	8,932,321	121	47,869
2. Գյուղատնտեսություն	179,399	12	
3. Շինարարություն	756,732	28	617,353
4. Տրանսպորտ և կապ	421,456	16	1,348,716
5. Առևտուր	11,272,655	367	455,010
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,320,654	55	110,691
7. Սպառողական* այդ թվում՝	5,553,525	3,138	102,666
7.1 անշարժ գույքի գրավով	2,758,588	545	64,915
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	977,905	157	35,424
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	5,653,762	318	99,694
Դերիսորական պարտքներ	881,216	315	7,820
Ինվեստիցիոն արժենթղթեր	44,251		
Հնահաշվելուային հողածներ, այդ թվում՝	1,532,170	568	
նրաշխիքներ ակրեդիտիվներ	861,757	17	

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	37,456,180	4,044	1,637,146	42
1. ՀՀ ռեզիլենտներին	37,441,543	4,041	1,637,146	42
2.ԱՊՀ երկրների ռեզիլենտներին (ըստ երկների)՝				
1. Ռուսաստան	11,081	2		
3.ՏՀՁԿ երկրների ռեզիլենտներին (ըստ երկների) 1. Ըստյանիա	3,556	1		
4. Ոչ ՏՀՁԿ երկրների ռեզիլենտներին (ըստ երկների)				

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	34,090,504	4,055	2,781,999	36
1. ՀՀ ռեզիլենտներին	34,086,311	4,053	2,781,999	36
2.ԱՊՀ երկրների ռեզիլենտներին (ըստ երկների)՝				
1.Ռուսաստան	4,193	2		
3.ՏՀՁԿ երկրների ռեզիլենտներին (ըստ երկների)				
4. Ոչ ՏՀՁԿ երկրների ռեզիլենտներին (ըստ երկների)				

Բանկը հաստատել է վարկային ակտիվների արժեքի չափման արժեզրկման կորստի գնահատման և պահուստի ձևավորման նոր կարգ : Համաձայն որի և կատարվել է 31.03.15թ-ի բանկի պահուստների ձևավորումը :

Ծովայական ռիսկ

Ծովայական ռիսկի վերլուծություն

Ծովայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Ծովայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտաքութային, տոկոսադրույքի և գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտաքութային և տոկոսային ռիսկերին, որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտաքույթի ռիսկ - Արտաքութային ռիսկը պայմանավորված է ապագայում արտաքույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից, այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտաքույթների նկատմամբ: Արտաքութային ռիսկ կարող է առաջանալ, եթե արտաքութային դիրքը (արտաքույթով ակտիվների և պարտավորությունների միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ, սփոպ, ֆորվարդ և ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները և պարտավորությունները) բաց է:

Արտաքութային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտաքութային շուկայի ուսումնասիրման, արտաքութային ռիսկի կանխատեսման, արտաքութային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման, արտաքութային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը, որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերում:

Արժութային ռիսկերը զսպման նպատակով, Բանկը սահմանել է արժութային բաց դիրքերի սահմանաշափեր ըստ առանձին արժույթների, որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտաքությանի դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանած է.

ա. յուրաքանչյուր արտաքույթի երկար դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 7 տոկոս,

բ. բոլոր արտաքույթների երկար դիրքերի հանրագումարի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաշափ	31/12/15 թ	31/03/16 թ
ԱՄՆ դոլար	7%	0.41%	4.86%

Անգլիական ֆունտ ստերլինգ	7%	0.02%	-0.01%
Եվրո	7%	-0.02%	-0.10%
Ռուս.ռուբլի	7%	-0.06%	-0.06%
Կանադական դոլար	7%	0.00%	0.00%
Շվեյցարական ֆրանկ	7%	0.05%	0.02%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետևանքով արտարժույթաին ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների և ծախսների հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժութային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթեդաբանությամբ ըստ (ՀՀ ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նաև, պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սքրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ 77 ԿԲում	7146875	2824663	205072	10176610
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	5989148	8612969	333385	14935502
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Դաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9215823	29853281	550	39069654
Վաճառքի համար մատչելի ֆին ակտիվներ	10053743	103789		10157532
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին ակտիվներ				
Այլ	8775766	8824	106	8804696
Ընդամենը ակտիվներ	41181355	41423526	539113	83143994
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և	15110521	751190	2	15861713

այլ ֆին կազմ նկատմամբ				
Պարտավորություններ հաճա խորդմերի նկատմամբ	2712526	32606403	552530	35871459
Այլ պարտավորություններ	741784	6472400		7214184
Ընդամենը պարտավորություններ	18564831	39829993	552532	58947356
Զուտ դիրք	22616524	1593533	(13419)	24196638

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կբում	6835350	7163284	318368	14317002
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	6331668	2610483	223740	9165891
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Դաշտորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10947830	25947276		36895106
Վաճառքի համար մատչելի ֆին ակտիվներ	8978181	99306		9077487
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին ակտիվներ				
Այլ	8698304	46788		8745092
Ընդամենը ակտիվներ	41791333	35867137	542108	78200578
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	14250472	279795	2	14530269
Պարտավորություններ հաճա խորդմերի նկատմամբ	3039625	30011433	555501	33606559
Այլ պարտավորություններ	685083	5399943	597	6085623
Ընդամենը պարտավորություններ	17975180	35691171	556100	54222451

Զուտ դիրք	23816153	175966	(13992)	23978127

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը ՍԴՌԸ ՍԴՌի գամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներիը շվեյցարական ֆրանկը կանադական դրամը շվեյցարական կրոնը դաշտական կրոնը ավստրիական դրամը և բանկային ռազմական ռազմական դրամը և բանկային ռազմական դրամը և անգլիական ֆունտ ստեղնագործությունը :

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը այլ արտարժույթներ :

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է որ տոկոսադրույթի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետևանք ունենալ բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույթի ռիսկի չորս տեսակ

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույթների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս երբ փոփոխվող տոկոսադրույթներով ներգրաված և տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույթների հետ՝ որոնց միջև կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է երբ կորի փոփոխության հետևանքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված և ներգրաված միջոցների տոկոսադրույթների փոփոխություն՝ կապված մարման ժամկետայնությունից օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույթներն աճում են իսկ կարճաժամկետինը՝ նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը և/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը և/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունքը բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը ավանդների վաղաժամկետ դրամական գործիքը բանկի տոկոսադրույթների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքածքի ռիսկն առաջանում է երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում և տեղաբաշխում միևնույն բազիսային տոկոսադրույթներով սակայն որոշ ժամանակային ճեղքածքով ըստ որի բանկի ներգրաված և տեղաբաշխած միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույթների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույթի փոփոխության հետևանքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով որոնցից կարևորվում են

- տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքածքի կամ տոկոսադրույթների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել)

- դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը բույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույթի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը՝ հաշվի առնելով ներգրաված պարտավորությունների և տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույթի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույթի ոխով գնահատելու համար տոկոսադրույթի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքածքը (GAP) հաշվարկելու համար

$$\text{GAP} = \text{RSA} - \text{RSL} \quad (1)$$

որտեղ

RSA տոկոսադրույթների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են

RSL տոկոսադրույթների փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորություններն են

GAP տոկոսադրույթների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարրերությունն է:

Ճեղքածքը կարող է լինել զրոյական բացասական և դրական: Բացասական ճեղքածքի դեպքում տոկոսադրույթների աճը կրերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս դրական ճեղքածքի դեպքում տոկոսադրույթների նվազումը կրերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները

- ❖ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ այսինքն մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույթով
- ❖ տոկոսադրույթների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում
- ❖ տարրեր մարման ժամանակետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույթները փոփոխվում են միևնույն չափով այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույթների փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Հաշվարկի համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը

$$\Delta \text{NII} = \sum \text{GAP}_t * \Delta R * K \quad (2)$$

որտեղ

ΔNII զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում

GAP_t – ժամանակաշրջանի ճեղքածքն է

ΔR – տոկոսադրույթի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է

$$K = (90t) / 365$$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով նպատակահարմար է տոկոսադրույթների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամսվաների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցանցահանգ ակտիվները և պարտավորությունները քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատրության պատճառով դրանց տոկոսադրույթների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում «Բանկերի հաշվետվությունները դրանց ներկայացումը և իրապարակումը» Կանոնակարգ 3ով սահմանված ձև թիվ 9 հաշվետվությունը:

Հաշվարկում յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները գտվում են ակտիվներից այսպես վերցվում է «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույթներով» և «Ֆիքսված տոկոսադրույթներով» ակտիվների և պարտավորությունների հանրագումարների տարբերությունը: Ստացված տվյալները տեղադրելով բանաձև (2)-ի մեջ հաշվարկվում է տոկոսադրույթի փոփոխության ազդեցությունը գույտ տոկոսային եկամտի վրա

$$\Delta \text{NII} = (\text{GAP15} * 75/365 + \text{GAP45} * 45/365 + \text{GAP75} * 15/365) * \Delta R \quad (3)$$

GAP մոդելի հիման վրա կատարվում է նաև տոկոսադրույթի նկատմամբ բանկի զգայունության վերլուծություն որն ի տարբերություն վերը ներկայացված մոդելի ընդգրկում է նաև անտոկոս և ցանկանաց ակտիվներն ու պարտավորությունները:

Համաձայն այս վերլուծության GAPի հաշվարկում ընդգրկվում է «ցանկանաց» «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույթներով» «Ֆիքսված տոկոսադրույթներով» և «Անտոկոս» ակտիվները և պարտավորությունները: Նշված ժամկետայնությամբ ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղվածքը հարաբերվում է ակտիվներին (սովորաբար կոչվում է ճեղվածքի հարաբերակցություն GAP/ASSETS) ինչը ցույց է տալիս տոկոսադրույթի ռիսկի ազդեցության ուղղությունը (դրական կամ բացասական GAP) և ռիսկի նկատմամբ զգայունության աստիճանը (ճեղվածքը ակտիվների որ տոկոսն է կազմում): Դրական կումուլյատիվ ճեղվածքը վկայում է որ կարճաժամկետ հատվածում (երեք ամսվա ընթացքում) բանկը ունի ազատ դրամական միջոցներ որոնք կարող են տեղաբաշխել եկամտաքեր ակտիվների մեջ՝ չառաջանելով իրացվելիության հիմնախնդիր: Հետևաբար դրական ճեղվածքի դեպքում տոկոսադրույթների բարձրացումը կարող է բարենպաստ ազդեցություն թողնել բանկի եկամուտների վրա:

31/12/15/թ դրությամբ

ΣGAPt	- 6370620	հազ դրամ

Տոկոսադրույթների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում

ΔR	2%	-1%

Ըստույթ/Վճառ() ΔNII	- 127412	63706

31/03/16/թ դրությամբ

-4565974	- 4565974	հազ դրամ

Տոկոսադրյուքների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում

ΔR

2%

-1%

Ծահույթ/Վճառ() ΔNII

-91319

45660

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրյուքների վերանայման ժամկետների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հողմածի անվանումը	Մինչև 1 ամիս	1ից մինչև 3 ամիս	3ից մինչև 6 ամիս	6ից մինչև 1 տարի	1ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի
Տեղաբաշխված միջոցներ	Դրամ	Արտաքինիք	Դրամ	Արտաքինիք	Դրամ	Արտաքինիք
Պահանջներ քանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝	6148457	1442370	1923160			
Վարկեր		1442370	1923160			
ավանդներ						
ֆատկորինգ						
լիզինգ						
հետզեման պայմանագրեր	6148457					
այլ						
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝	90515	428683	319412	307847	304784	597589
Վարկեր	90515	428683	319412	307847	304784	597589
ավանդներ						
ֆատկորինգ						
լիզինգ						
հետզեման պայմանագրեր						

<u>այլ</u>												
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեքորեր այդ թվում՝									8369383			103789
Երկարաժամկետ պարտը գործիքներ									8369383			103789
Կարճաժամկետ պարտը գործիքներ												
ավանդային հավաստագրեր												
Լայտայի գործիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքորեր												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	6238972	1871053	319412	2231007	304784	597589	543769	1271427	13756507	16566653	2678697	10592815
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	11119720	480790	450000	48079	1166667	24039	1100	43752	4272		543412	
Վարկեր	1466667	480790	350000		1166667		1100		4272		543412	
ավանդներ			100000	48079		24039		43752				
Ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգննան պայմանագրեր	9653053											
<u>այլ</u>												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	25844	2383463	355921	2402483	102166	2342840	163044	7209459	97700	7209113		1178
ավանդներ	25844	2383463	355921	2402483	102166	2342840	163044	7209459	97700	7209113		1178
հետգննան պայմանագրեր												
<u>այլ</u>												
Բանկի կողմից բողարկված արժեքորեր այդ թվում՝										5464700		
փոխարկելի												

արժեքը											
հիփոքային պարտասովման											
այլ պարտասովման											
սոռադաս փոխառություններ									5464700		
Ներգրաված այլ միջնություններ									492093		
Ընդամենը	11145564	2864253	805921	2450562	1268833	2366879	164144	7253211	594065	12673813	543412
Զուտդիրք	(4906592)	(993201)	(486509)	(219555)	(964049)	(1769290)	379625	(5981784)	13162442	3892840	2135285
											1178
											10591637

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հողածի անվանումը	մինչև 1 ամիս	1ից մինչև 3 ամիս	3ից մինչև 6 ամիս	6ից մինչև 1 տարի	1ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի
	իսկուն	իսկրագումում	իսկուն	իսկրագումում	իսկուն	իսկրագումում
Տեղաբաշխված միջնություններ	իսկուն	իսկրագումում	իսկուն	իսկրագումում	իսկուն	իսկրագումում
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ ներառման այդ քվում՝ վարկեր	5831286	1231845		1231845		
ավանդներ		1231845		967500		
ֆատկորինգ				264345		
լիզինգ						
հետզննան պայմանագրեր	5831286					
այլ						
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխառություններ այդ քվում՝	133851	76467	217318	319688	695731	787374
վարկեր	133851	76467	217318	319688	695731	787374
ավանդներ						
ֆատկորինգ						

լիգինգ												
հետզննան պայմանագրեր												
այլ												
Առևտրային նախատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեքորդեր այլ թվում՝		92009							6941263		1105878	99306
Երկարաժամկետ պարուր գործիքներ		92009							6941263		1105878	99306
կարճաժամկետ պարուր գործիքներ												
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գործիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքորդեր												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	5965137	1308312	309327	1551533	695731	787374	657524	1421253	12638532	13302373	4830725	9694225
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այլ թվում՝	9708768	33862			116666 7		200051 1	68209	5013		411051	
Վարկեր	1350000				106666 7		200051 1		5013		411051	
ավանդներ		33862			100000			68209				
ֆատկորինգ												
լիգինգ												
հետզննան պայմանագրեր	8358768											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այլ թվում՝	10369	1766101	41712	1479685	368837	4524757	209502	6424530	125835	6925272		
ավանդներ	10369	1766101	41712	1479685	368837	4524757	209502	6424530	125835	6925272		
հետզննան պայմանագրեր												

այլ												
Քանիկի կողմից քողարկված արժեքորեր այդ թվում՝										5286900		
փոխարկելի արժեքորեր												
հիփորեքային պարտասովման												
այլ պարտասովման												
ստորագաս փոխառություններ										5286900		
Ներգրաված այլ միջոցներ									492093			
Ընդամենը	9719137	1799963	41712	1479685	1535504	4524757	2210013	6492739	622941	12212172	411051	
Զուտդիրք	(3754000)	(491650)	267615	71848	(839773)	(3737383)	(1552489)	(5071486)	12015591	1090201	4419674	9694225

Քանիկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրույթամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույթները

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույթներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույթներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ	Արտարժույթ
	%		%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲում				
Պահանջներ քանիկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝				
Վարկեր	9.0	7.9	9.0	7.9
Ռեպո	9.6		10.5	

տոկոսային ավոայ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվորթուններ	20.2	12.4	20.2	12.3	
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեքորթեր	12.5	4.1	13.0	4.1	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքորթեր					
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	8.8	5.6	8.7	7.0	
Պարտավորություններ հաճա խորդների նկատմամբ	12.4	7.7	12.5	7.8	
Պարտավորություններ բանկի կողմից բողարկված արժեքորթերի գծով		5.5		5.5	

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսկան գործիքների գների փոփոխության հետևանքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեքորթերի կամ նրանց բողարկողներին հատուկ գործուների այնպես ել շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեքորթերի վրա ազդող ընդհանուր գործուների հետևանքով: Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի «Ներդրումային քաղաքականությամբ» սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նաև ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման և չափման ուղղությամբ:

323Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ և առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային և ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նաև հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- ✓ առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- ✓ երկրորդային պահուստները (պետական և այլ արժեքներ)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետևյալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում և իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության և իրացվելիության միջև օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը
- բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման և կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետևյալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

- 1 Զեավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում և վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցանքանշ և ժամկետային) բազային համապատասխան
- 2 Վերահսկել ակտիվների և պարտավորությունների՝

- որակը
- ծավալները
- կառուցվածքը
- նրանց եկամտաբերության և ծախսատարության մակարդակները

3 Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը

4 Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա

5 Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների և պասիվների) կառավարման և վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝

- իրացվելիության և վճարունակության ապահովումը
- տոկոսային մարժայի կառավարումը
- ներգրավման և տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- ռիսկերի կառավարումը
- ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Զեավորված նպատակների և գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով:

1 Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:

2 Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:

3 Իրացվելիության և եկամտաբերության միջև ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:

4 Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները և ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ և ծավալների ռեսուրսային բազա:

5 Միջոցների չիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում և փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների և որոշումների հիման վրա:

6 Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:

7 Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ենթի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամուտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:

8 Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ծնավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը և կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նաև որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հողածիանվանումը	Չաշխատող		Մարմանընացելէ						Անժամկետ	Հետազոտություն
	Ժամկետամբ	Ժամկետային	Պահանջ	Անհաջող	Եղանակամբ	Եղանակով 12ամիս	Անհաջողություն	Հարուցակի		
Ակտիվ ներիմարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին			10176609							10176609

հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲ ում									
Պահանջման բանկերի և այլ ֆինազման նկատմամբ			4371150	9980451		125000	394237		64664 14935502
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	710122	1799506		1908494	2401710	4653907	21613557	5982358	39069654
Արժեքություն այդ թվում							6333578	3675913	148041 10157532
առևտրային նպատակով պահպող									
վաճառքի համար մատչելի									148041 148041
մինչև մարման ժամկետը պահպող									
ռեպոն համաձայնագրով վաճառվ							6333578	3675913	10009491
Այլ պահանջման	53987		126002						179989
ԸՆԴԱՍԵՆԸ	764109	1799506	14673761	11888945	2401710	4778907	28341372	9658271	212705 74519286
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	629151	1418138	6902057	6680404	1741509	3475024	10159769	10352852	64664 41423568
II խմբի արտարժույթով			523004	15167		546			538717
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույթներով									
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով	321123	1399314	4275295	12759644	2401710	4778907	26312824	9658271	61907088
Անտոկոս	442986	400192	10354377	986378					172283 12356216
Պայմանագրային պահանջման**				828235	913374	1606549	6043139	1332201	10723498
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինազման նկատմամբ			308713	14946544	34075	65508	506873		15861713
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ			12859842	5481420	2476999	7544315	7508883		35871459
թվում՝ ցանցահանգ պահանջման ժամկետային ավանդներ			12859842						12859842
այլ				5451222	2468174	7421229	7204372		22544997
Պարտավորություններ բանկերի կողմից բողարկված արժեքությունների գծով				30198	8825	123086	304511		466620
Այլ պարտավորություններ			2296423	6000			2500		2304923
Հետհաշվեկշռային պայմանական նպարտավորություններ			1630026	56793	36750	682241	2500		2408310
ԸՆԴԱՍԵՆԸ			15464978	20433964	2511074	13216483	8320267		59521669
Այլթվում՝									

I խմբի արտարժույթով			12335193	5156981	2342738	7299924	7220344	5469724		39824904
II խմբի արտարժույթով			180734	321425	50373					552532
«Էսոշոր» պարտավորություններ*			7228495	9808173	633333			5492844		23162845
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույթներով										
Ֆիքսած տոկոսադրույթներով			12959728	16260486	3109383	7572890	7644383	5881227		53428097
Անտոկոս			1251979	3349901		63	60964			4662907
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճնորվածք		1799506	(791217)	(8545019)	(109364)	(8437576)	20021105	9658271	212705	14997617
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	629151	1418138	(5433136)	1523423	(601229)	(3824900)	2939425	4883128	64664	1598664
II խմբի արտարժույթով			342270	(306258)	(50373)	546				(13815)
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույթներով										
Ֆիքսած տոկոսադրույթներով	321123	1399314	3023316	9409743	2401710	4778844	26251860	9658271		57244181
Կուտակային իրացվելության ճնորվածք		1799506	1008289	(7536730)	(7646094)	(16083670)	3937435	13595706	13808411	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հողածիանվաճումը	Զաշխատող		Մարմանընացելէ						Անժամկետ առաջարկությունը	Անժամկետ առաջարկությունը
	Ժամանակաշրջան	Ժամանակաշրջան	Հաջորդական առաջարկություն			
Ակտիվ ներհմարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական			14317002							14317002

Միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲ ում										
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսավորման մեջ նկատմամբ			651681	7852398	125000	125000	346750		65062	9165891
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	669643	2784346		1811913	2820749	3902955	19041582	5863919		36895107
Արժեքներ այդ թվում				326311			5447729	3159890	143557	9077487
առևտրային նպատակով պահպող										
Վաճառքի համար մատչելի				326311				250050	143557	719918
մինչև մարման ժամկետը պահպող										
ուեսպ համաձայնագրով վաճառվ							5447729	2909840		8357569
Այլ պահանջներ	56036		72203							128239
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	725679	2784346	15040886	9990622	2945749	4027955	24836061	9023809	208619	69592143
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	575067	964316	7655211	4239838	1930826	2696108	8564047	9663631	65062	36354106
II խմբի արտարժույթով			519793	22314						542107
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույթներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով	306796	1234047	541861	10999552	2945749	4027955	23525984	9032226		52614170
Անտոկոս			14498679	116247	57170					14672096
Պայմանագրային պահանջներ**				787604	895077	1538933	5914400	1317190		10453204
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսավորման մեջ նկատմամբ			309084	13643318	107622	83888	386357			14530269
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ			11100747	3541891	4967508	6802548	7193865			33606559
թվում՝ ցանցահանգ ավանդներ			11100747							11100747
Ժամկետային ավանդներ				3448202	4950334	6679439	6947818			22025793
այլ				93689	17174	123109	246047			480019
Պարտավորություններ բանկերի կողմից բողարկված արժեքների գծով							5306736			5306736
Այլ պարտավորություններ			359960		6000	0				365960
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			664260	27500	56840	632276	143154			1524030
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			11769791	17185209	5081130	12316281	7826269			53809524
Այլթվում՝										
I խմբի արտարժույթով			9304671	3141219	4481257	6532929	6936176	5290286		35686538

II խմբի արտարժույթով			195725	259644	100732					556101
«Խոշոր» պարտավորություններ*			6578195	12002234	1116666	1150417	483750	5314439		26645701
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույթներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով			11138553	14330747	6249405	7516284	7365087	5606291		52206367
Անտոկոս			264103	892104	63941	86				1220234
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացմելիության ճեղքվածք										
Այդ թվում՝			2784346	3271095	(7194587)	(2135381)	(8288326)	17009792	9023809	208619
I խմբի արտարժույթով	575067	964316	(1649460)	1098619	(2550431)	(3836821)	1627871	4373345	65062	667568
II խմբի արտարժույթով			324068	(237330)	(100732)					(13994)
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույթներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով	306796	1234047	277758	10107448	2881808	4027869	23525984	9023809		51385519
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		2784346	6055441	(1139146)	(3274527)	(11562853)	5446939	144770748	14687784	

Զուտ և կուտակային իրացվելիության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունեն միայն ցանցանցի մասով որը բանկը կարող է փակել վաճառքի համար նախատեսված արժեքորդերի (պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեքորդեր) վաճառքով: Բանկի այս արժեքորդերի պորտֆելը հիմնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատոմսերից որոնք շուկայում ունեն մեծ պահանջարկ ուստի կարելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը Վարկային Ներդրումային և այլ կոմիտեները ստորաբաժանումները և ղեկավարները կոնկրետ ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս առաջնորդվում են վերը նշված սկզբունքներով:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ և նպատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ուսումնական պահանջարկությունից:

Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաշափերը կարգավորվում են Բանկի «Ներդրումային Քաղաքականությամբ» և որոնք են՝

1. Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել միևնույն բողարկողի ցանկացած տիպի արժեքորդերի այնպիսի քանակ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 4%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից բողարկող

պարտատոմսերի վրա:

2. Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել ցանկացած տիպի արժեքորերի այնպիսի ծավալ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից բողարկվող պարտատոմսերի վրա:
3. Բանկի պետական պարտատոմսերի պորտֆելը առանց հաշվի առնելով ուսումնական համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեքորերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%-ը:
4. Բանկի ներդրումային պորտֆելը հաշվի առնելով ուսումնական համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեքորերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 40%-ը:
5. Մեկ երկրում կատարված ներդրումների չափը այդ թվում այդ երկրի բանկերում բացված բորբակացային հաշիվների մնացորդները և այդ բանկերում ներդրված միջբանկային ավանդները չպետք գերազանցեն ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվի առնելով համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգ 2ի տվյալ երկրի կշիռը):

Սույն սահմանաշափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաշափերից շեղումները կարող են բույլատրվել միայն Բանկի Խարիրդի կողմից՝ Խորիրդի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկի ներդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային և բողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում է ներդրումների շուկայական ռիսկի միջինացում և կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ ռիսկի նվազեցում:
2. Ներդրումներին ներհատուկ ռիսկի նվազեցման աստիճանը կախված է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակիցը այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:
3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այնպես որ հնարավորին չափով նվազեցվի ներպորտֆելային կորելացիայի գործակիցը:

Իրացվելիության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ և մեթոդներ ինչպիսիք են GAPի ՔԱՍԵԼՍ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները և նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստորև ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքածքը: Գնահատման հաշվարկը իրականացվում է ելնելով ակտիվների և պարտավորությունների մարմանը մնացած ժամկետներից: Հաշվարկների մեջ ընդգրկվում են միայն մինչև մեկ տարի մարմանը մնացած ակտիվները և պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման տվյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ակնթարթային մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնքարքային իրացվելիություն

$$ԱԻ = \frac{Ացա}{Պցա}$$

որտեղ

ԱԻ բանկի ակնքարքային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ացա – ցպահանջ ակտիվներն են

Պցա – ցպահանջ պարտավորություններն են:

2 Մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիությունը բանկի մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԿԻմինչև 90 օր =	Ա մինչև 90 օր Պ մինչև 90 օր ԲԻԱ

որտեղ

ԿԻմինչև 90 օր բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ամինչև 90 օր – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պմինչև 90 օր – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 Հնդիանուր իրացվելիությունը բանկի մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

$$ԸԻ = ԸԱԸՊ$$

	ԲԻԱ

որտեղ

ԸՆ բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԸԱ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

ԸՊ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարբային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (ԿԻ մինչև 90 օր) և բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (ԸԻ) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաշափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ

բացասական մեծությունից մինչև 0%

C անբավարար

0%ից (ներառած) մինչև 50 %

B բավարար

50%ից (ներառած) բարձր մեծությունը

A լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 31/03/16թ BBB:

Բանկը իրականացնում է նաև իրացվելիության գնահատումը ըստ ՔԱՍԵԼՍի որը կը 31/03/16թ դրությամբ կազմել է 3 միավոր:

Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

1Ակտիվների կառավարման ընթացքում

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կարևորագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ կառուցվածքի ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը և հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դիմամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում եթե առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ և շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարծամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն են հաճախորդների ձևավորված բազայի դրամական հոսքերի վերլուծությունը և հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման համար Բանկը պետք է ղեկավարվի հետևյալ սկզբունքներով

- ✓ օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի և սեփական կապիտալի ավելացմանը:
- ✓ ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների և կապիտալի միջև ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ և համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով և առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակարևորը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույթները ինչպես նաև երկարաժամկետ փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների և դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույթները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության և դրանց օգտագործման համար հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իշեցնում է իր տոկոսադրույթները և միջքանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կարևոր տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձևավորված GARPի և սպրեդի որոշման և կառավարման միջոցով:

3 Ակտիվապասիվային կառավարման ընթացքում իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝ ցալահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը և պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետև միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջև որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության և իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետև որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների և վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձևավորվում է վարկային պորտֆելը:

թ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրաված միջոցների աղբյուրներից և սահմանվում է որպես որոշակի հարաբերություն ակտիվների և պասիվների համապատասխան տեսակների միջև:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովածություն և համապատասխանաբար պարտադիր պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապես ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշը ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպես ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային և երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատունների նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապես այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալ և պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը և շահութաբերությունը:

«Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող ընդհանուր կապիտալը, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը

Ամիս	Նորմատիվային կապիտալ՝ հազ. դրամ	Ն 1 նորմատիվ
հունվար	21,880,850	33.37%
փետրվար	21,635,809	31.81%
մարտ	21,696,401	32.67%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

Վարկային ռիսկ	57,607,203 հազ. դրամ
Հուկայական ռիսկ	808,638 հազ. դրամ
Գործառնական ռիսկ	247,081 հազ. դրամ

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀՁԿ* երկրներ	ՌՀ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,176,609	-	-	-	10,176,609
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	10,571,562	915,888	3,430,097	17,955	14,935,502
Սուստրային նպատակով պահպող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	39,054,784	11,314	3,556	-	39,069,654
Վաճառքի համար մատչելի արժեքորեր	10,053,742	103,790	-	-	10,157,532
Մինչև մարման ժամկետը պահպող արժեքորեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	8,801,592	-	3,105	-	8,804,697
Ընդամենը ակտիվներ	78,658,289	1,030,992	3,436,758	17,955	83,143,994

Նախորդ Ժամանակաշրջան

Հորվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀՁԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀՁԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	14,317,002	-	-	-	14,317,002
Պահանջներ քանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8,262,097	553,707	340,999	9,088	9,165,891
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	36,890,855	4,252	-	-	36,895,107
Վաճառքի համար մատչելի արժեքներ	8,978,181	99,306	-	-	9,077,487
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	8,743,026	-	2,065	-	8,745,091
Ընդամենը ակտիվներ	77,191,161	657,265	343,064	9,088	78,200,578

ՏՀՁԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն :

«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

«Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

«Ընդունված գրավ»

Բանկը որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են՝

<u>Գրավի անվանում</u>	<u>Գրավի արժեք</u>
այլ արժեքորեք	1,855,297
քանկարժեք զարդեր և մետաղներ	732,281
անշարժ գույք	63,514,333
փոխադրամիջոցներ	4,682,865
հիմնական միջոց	2,972,627
պատրաստի արտադրանք	12,254,029
դրամական միջոցներ	1,185,312
այլ գրավ	2,746,495

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: